

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

V Praze dne 19. května 2011

Výroční zpráva za rok 2010

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů byla zřízena dne 10. října 2001 usnesením vlády č. 1033, jehož přílohou je statut Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů. Tento statut byl upraven usnesením vlády ze dne 12. prosince 2007 č. 1386 a usnesením vlády ze dne 3. listopadu 2008 č. 1350.

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Předseda, členové a členky.....	4
3. Sekretariát Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů	6
4. Přehled činnosti	7
4.1 První zasedání.....	7
4.2 Druhé zasedání.....	8
4.3 Třetí zasedání.....	9
5. Výbory Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů	10
5.1 Výbor pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů	10
5.2 Výbor pro prevenci domácího násilí.....	11
5.3 Výbor pro slad'ování pracovního, soukromého a rodinného života	11
5.4 Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice	12
6. Výstupy	12
6.1 Materiály předložené vládě	12
6.2 Osvětová a vzdělávací činnost.....	14
7. Rozdělení dotací	15
8. Zahraníčí.....	15
9. Výdaje v Kč za sledovaný rok.....	16
10. Plán činnosti Rady na rok 2011.....	17

Výroční zpráva Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů za rok 2010

(podle závazné osnovy povinné části výroční zprávy poradního orgánu vlády – usnesení vlády č. 175 ze dne 20. února 2002)

1. Úvod

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů (dále též jako „Rada“) jako poradní orgán vlády pro rovné příležitosti mužů a žen byla zřízena usnesením vlády č. 1033 ze dne 10. října 2001. Statut Rady v příloze tohoto usnesení byl upraven usnesením vlády ze dne 12. prosince 2007 č. 1386 a usnesením vlády ze dne 3. listopadu 2008 č. 1350.

Hlavní činností Rady jako poradního orgánu vlády je zejména:

- projednávat a doporučovat vládě základní koncepční směry postupu vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže
- koordinace základních směrů resortních koncepcí v oblasti rovných příležitostí pro ženy a muže
- stanovování okruhu priorit pro projekty resortů na podporu realizace rovných příležitostí pro ženy a muže
- identifikace ve společnosti aktuálních problémů v rovných příležitostech pro ženy a muže
- hodnocení efektivity naplňování principu rovnosti žen a mužů

Členkami a členy Rady jsou zástupkyně a zástupci resortů, sociálních partnerů, občanské společnosti a odborné veřejnosti. Jedním z předpokladů k naplňování úkolů a cílů vládní politiky v oblasti rovných příležitostí žen a mužů je též zapojení široké veřejnosti včetně nevládních organizací, posilování vzájemné spolupráce státu a občanského sektoru a větší angažovanost sociálních partnerů.

Podle statutu Rady je státní správa v Radě zastoupena členkami a členy na funkční úrovni náměstků ministra. Aktivní účastí osob na úrovni náměstků ministra v Radě se daří lépe a rychleji prosadit politiku rovných příležitostí do všech resortních politik. Usnesení vlády č. 456 ze dne 9. května 2001 všem ministrům uložilo s účinností od 1. ledna 2002 zpracovat vlastní resortní programový dokument na prosazování rovných příležitostí žen a mužů v oblastech, které spadají do věcné působnosti jednotlivých resortů. Úspěšnost plnění stanovených cílů a úkolů každého resortu je pak posuzována rovněž na zasedáních Rady.

Za účelem provázání činnosti Rady s představitelkami a představiteli územních samospráv dostali status stálých hostů Rady všichni hejtmani, primátor hl. m. Prahy a zástupkyně Asociace krajů. Prostřednictvím svých zástupců a zástupkyň vysílaných na zasedání Rady přispívají k přenosu politiky rovných příležitostí do činnosti krajů. Postavení stálého hosta má dále zástupce či zástupkyně Svazu měst a obcí ČR, zástupkyně či zástupce České manažerské asociace a pracovnice a pracovníci na pozici tzv. gender focal point v jednotlivých rezortech.

2. Předseda, členové a členky

Předsedou Rady byl usnesením vlády ze dne 16. února 2009 č. 194 jmenován ministr pro lidská práva Michael Kocáb. V souvislosti se zrušením postu ministra pro lidská práva a národnostní menšiny byl usnesením vlády ze dne 19. dubna 2010 č. 301 jmenován předsedou Rady předseda vlády Jan Fischer. Usnesením vlády ze dne 19. dubna 2010 č. 302 došlo k jmenování zmocněnce vlády pro lidská práva místopředsedou Rady. Funkci druhého místopředsedy Rady vykonával náměstek ministra práce a sociálních věcí Marián Hošek.

Po volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, které proběhly v květnu 2010, proběhlo pouze jedno jednání Rady, a to v červenci 2010. Od té doby nebylo možné Radu svolat, především z důvodu ukončení funkčního období předsedy Rady (J. Fischer, 13. července 2010 jmenováním vlády P. Nečase) a také místopředsedů Rady – zmocněnce vlády pro lidská práva (M. Kocába, odvoláním z funkce 15. září 2010) a náměstka ministra práce a sociálních věcí (M. Hoška, odvoláním z funkce 30. září 2010). Po končení funkčního období vlády, s kterým se kryje také funkční období Rady, vykonává Rada svou činnost až do jmenování nové Rady. Oprávnění svolat Radu nicméně náleží, dle jejího statutu, předsedovi Rady nebo jejímu místopředsedovi. Nový předseda, ani místopředseda Rady však nebyli do konce roku 2010 jmenováni.¹

Na počátku roku 2010 měla Rada 27 členek a členů (13 členek a 14 členů). Členkám a členům Rady z řad představitelů státní správy zaniklo automaticky členství v Radě jejich odvoláním z funkce, resp. ukončením pracovního poměru.

Tabulka 1 Složení Rady v roce 2010

Jméno	Funkce v reprezentované instituci	Funkce v Radě	Členkou/členem od	Členkou/členem do ²	Členství ve výborech ³
Jan Fischer ⁴	Předseda vlády	Předseda Rady ⁵	10.8.2007	13.7.2010	
Michael Kocáb	Zmocněnec vlády pro lidská práva	Místopředseda Rady	16.2.2009	15.9.2010	
Marián Hošek	Náměstek, MPSV	Místopředseda Rady	12.6.2007	30.9.2010	
Stanislav Cysař	Vrchní ředitel sekce, MMR	Člen	10.8.2007	14.7.2010	
Zdeňka Fidlerová	Pověřená zástupkyně náměstka, MF	Členka	10.8.2007		

¹ V době zpracování této Výroční zprávy tento stav nadále trval.

² Dle čl 3, odst. 10, písm. b) Statutu Rady členství představitelům státní správy automaticky končí jejich odvoláním z funkce, resp. ukončením pracovního/služebního poměru. Údaje o konci členství vychází z informací jednotlivých rezortů. Pokud není uvedeno jinak, členství v Radě trvá.

³ Použité zkratky:

VIZRP – Výbor pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů

VPDN – Výbor pro prevenci domácího násilí

VSSPŽ – Výbor pro sladění soukromého a pracovního života

VVVZ – Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice

⁴ Zároveň člen Rady za ČSÚ, od 10.8.2007.

⁵ Předsedou Rady od 19. dubna 2010 do 13. července 2010.

Marek Görges	Náměstek, MSp	Člen	10.9.2009	16.7.2010	
Ivo Hartman	Náměstek, MZd	Člen	10.8.2007	31.12.2010	
Klára Laurenčíková	Náměstkyně, MŠMT	Členka	16.3.2009	14.3.2010	VPDN
František Padělek	Náměstek, MO	Člen	10.9.2007	21.7.2010	
Lenka Ptáčková Melicharová	Náměstkyně, MV	Členka	10.8.2007	15.7.2010	
Milan Sedláček	Generální sekretář, MZV	Člen	1.9.2009	16.7.2010	
Karel Tureček	Náměstek, MZ	Člen	10.8.2007		
Marie Čermáková	Ředitelka, Sociologický ústav AV	Členka	10.8.2007		
Zdeňka Hajná	Členka, Český svaz žen	Členka	25.7.2007		VSSPŽ
Alexandra Jachanová Doleželová	Předsedkyně, Česká ženská lobby	Členka	10.8.2007		VIZRP
Martin Jára	Ředitel, Liga otevřených mužů, o.s.	Člen	13.9.2007		VPDN, VSSPŽ
Rut Kolínská	Členka, Asociace pro rovné příležitosti mužů a žen	Členka	10.8.2007		VSSPŽ
Alena Králíková	Členka, Slovak-Czech Women's Fund	Členka	25.7.2007		
Monika Ladmanová	Členka, Otevřená společnost, o.p.s.	Členka	10.8.2007		VSSPŽ
Danuše Machátová	Předsedkyně svazu, ČMKOS	Členka	10.8.2007		VSSPŽ
Michaela Marksová-Tominová	Členka, Asociace pro rovné příležitosti mužů a žen	Členka	25.7.2007		VSSPŽ
Branislava Marvánová Vargová	Členka, KOORDONA	Členka	10.8.2007		VPDN
Ivo Možný	Profesor, Fakulta sociálních studií Masarykovi univerzity	Člen	14.8.2008		
Petr Pavlík	Zástupce vedoucí katedry, FHS Univerzity Karlovy	Člen	8.12.2008		VIZRP
Linda Sokačová	Ředitelka, Gender Studies, o.p.s.	Členka	25.7.2007		VSSPŽ
Michal Uhl	Odborník na rovné příležitosti	Člen	6.2.2008		VSSPŽ, VIZRP
Jan Wiesner	Předseda, KZPS	Člen	10.8.2007		

3. Sekretariát Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

Funkci sekretariátu Rady vykonávalo vedle své běžné agendy oddělení rovnosti žen a mužů (dále též „oddělení“). Ředitelka sekretariátu v souladu s pokyny předsedy Rady řídila činnost sekretariátu a odpovídala za plnění jeho úkolů. Personální složení oddělení prošlo v roce 2010 několika změnami. Ředitelkou sekretariátu byla na začátku roku 2010 vedoucí oddělení A. Baršová (od ledna 2010 do konce dubna 2010) a následně P. Špondrová. V průběhu roku 2010 došlo ke snížení počtu funkčních míst oddělení z 5 na 4. K další personální redukci došlo ke dni 1. ledna 2011 a v současnosti tak oddělení rovnosti žen a mužů má tři funkční místa (1 vedoucí + 2).

Tabulka 2 Zaměstnanci a zaměstnankyně oddělení rovnosti žen a mužů k 31. 12. 2010

Jméno	funkce
Pavla Špondrová	vedoucí oddělení
Radan Šafařík	odborný referent
Hana Veselá	odborná referentka
Lucia Zachariášová	odborná referentka

Odborná dlouhodobá činnost oddělení rovnosti žen a mužů i odborná a administrativní činnost zaměřená na Radu vlády pro rovné příležitosti žen a mužů se prolínají a jsou vzájemně provázány. Činnost oddělení je zaměřena zejména na přípravu návrhu národního akčního plánu pro rovné příležitosti žen a mužů „Priority a postupy vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže“ a jejich vyhodnocování.

Dále pak oddělení rozvíjí spolupráci s pracovníci a pracovníky jednotlivých resortů, kteří jsou pověřeni genderovou problematikou, a koordinuje jejich činnost. Nedílnou součástí činnosti je i spolupráce s odborovými a zaměstnavatelskými svazy a s nestátními neziskovými organizacemi. S ohledem na potřebu poskytovat veřejnosti informace o problematice rovných příležitostí žen a mužů zpracovává oddělení pro širokou veřejnost též odborné publikace (příručky) k jednotlivým problémům a zveřejňuje aktuální informace z činnosti Rady i oddělení. Rovněž se podílí na přípravě a vydávání statistických publikací určených pro nejširší veřejnost.

I přes personální oslabení oddělení v roce 2010 systematicky připomínkovalo materiály předkládané na jednání vlády dle Jednacího řádu vlády a dle Legislativních pravidel tak, aby tyto materiály obsahovaly zhodnocení dopadů na rovnost žen a mužů a zohledňovaly princip rovných příležitostí žen a mužů.⁶ Dopad na rovnost žen a mužů oddělení posuzuje a provádí v rámci všech legislativních i nelegislativních materiálů, které jsou jednotlivými rezorty předkládány na jednání vlády

Oddělení rovnosti žen a mužů bylo rovněž zodpovědné za agendu rovných příležitostí žen a mužů v rámci Evropské unie (zejména přípravu závěrů Rady EU). Část této agendy byla na podzim 2010 přesunuta na Sekci pro evropské záležitosti Úřadu vlády. Oddělení rovnosti žen a mužů zůstává zodpovědné za zastupování České republiky na jednáních orgánů Evropského institutu pro rovnost žen a mužů a na jednáních tzv. Gender Equality Bodies. Do činnosti Oddělení nadále rovněž spadá vnitrostátní implementace směrnic Evropské unie vztahujících

⁶ Tuto náležitost předkládacích a důvodových zpráv zakotvuje Jednací řád vlády (čl. IV, odst. 7, písm. c) a Legislativní pravidla vlády v čl. 14, odst. 1, písm. e) v kombinaci s čl. 16 odst. 4).

se k genderovým otázkám a některé další *ad hoc* úkoly spojené s prosazováním rovných příležitostí žen a mužů v rámci EU.

Na základě usnesení Rady oddělení v roce 2010 zpracovalo tři doporučení Rady pro jednání vlády:

- a) vyjádření podpory městům, obcím a krajům k přijetí Evropské charty za rovnost žen a mužů na úrovni života ve městech a obcích,
- b) doporučení k potřebě řešit téma genderové rovnosti v oblasti výzkumu, vývoje a inovací v rámci činnosti Rady pro výzkum, vývoj a inovace a
- c) doporučení k přijetí Národního akčního plánu prevence domácího násilí (NAP DN).

Dále oddělení administrativně a organizačně zajišťovalo konkrétní činnost Rady i jejích výborů a aktualizovalo informace o činnosti Rady a výborů zveřejněné na internetu. Oddělení rovnosti žen a mužů s Radou standardně konzultuje prostřednictvím elektronické komunikace zpracovávané materiály a zasílá členkám a členům Rady o aktuální informace ve vztahu k prosazování rovných příležitostí žen a mužů na národní i mezinárodní úrovni.

4. Přehled činnosti

V roce 2010 Rada jednala na třech zasedáních – ve dnech 23. února, 19. března a 1. července. Jak již bylo uvedeno výše, z důvodu nejmenování nového předsedy či nové předsedkyně a místopředsednictva Rady ji nebylo v období od 15. září (kdy byl odvolán tehdejší výkonný místopředseda Rady) možné svolat a obměnit členskou základnu.

4.1 První zasedání

První zasedání Rady se uskutečnilo 23. února 2010. Program zasedání:

1. Zahájení, schválení navrženého programu
2. Projednání předložených podnětů Výboru pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů
3. Projednání předloženého podnětu Výboru pro prevenci domácího násilí
4. Projednání návrhu plánu práce Rady na rok 2010
5. Informace o činnosti jednotlivých výborů od posledního zasedání Rady
6. Informace zástupců/zástupkyň krajů o stavu rovných příležitostí žen a mužů v regionu
7. Informace zástupců/zástupkyň nestátních neziskových organizací a sociálních partnerů o aktivitách organizací při prosazování rovných příležitostí žen a mužů ve společnosti
8. Informace o činnosti na úrovni Evropské unie
9. Různé

Na jednání byly projednány podněty Výboru pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů a Výboru pro prevenci domácího násilí. Usneseními Rady byly schváleny následující podněty:

- Genderová rovnost v grantových výzvách z Evropských strukturálních fondů
- Genderová rovnost ve vědě a výzkumu na úrovni odborných a poradních orgánů vlády
- K vyváženému zastoupení žen a mužů v poradních orgánech vlády
- Výzva k přijetí Evropské charty za rovnost žen a mužů na úrovni měst a obcí
- Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2010-2014.

Na zasedání byl rovněž usnesením schválen návrh plánu práce Rady na rok 2010:

1. vyhodnocení Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí žen a mužů a návrhy nových opatření, podle rozhodnutí Rady podrobné projednání a vyhodnocení opatření na dílčích úsecích
2. vyhodnocení činnosti výborů Rady, projednávání podnětů Výborů
3. projednání a schválení Výroční zprávy o činnosti Rady za rok 2009
4. vyhodnocení funkčnosti stávajícího Statutu a Jednacího řádu Rady a statutů výborů Rady, v návaznosti na vyhodnocení eventuálně příprava novelizovaného znění dokumentů
5. vytvoření národní součásti koordinovaného systému EU pro potírání násilí na ženách, v návaznosti na Závěry Rady EU (přijetí plánováno v březnu 2010) – přípravná fáze: zmapování současného stavu problematiky na úrovni ČR, stávajících strategií, kapacit a potřeb; přípravné práce na tvorbě indikátorů EU
6. příprava účasti delegace ČR na 7. ministerské konferenci Rady Evropy k rovnosti žen a mužů: „GENDER EQUALITY: BRIDGING THE GAP BETWEEN DE JURE AND DE FACTO EQUALITY”, Baku, 24.-25. května 2010
7. příprava obhajoby (spojené) 4. a 5. Periodické zprávy ČR o plnění Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen, OSN, Výbor pro odstranění všech forem diskriminace žen, Ženeva, 47. zasedání ve dnech 4. - 22. října 2010
8. posílení spolupráce s Evropským institutem pro rovnost žen a mužů (agentura EU) se sídlem ve Vilniusu
9. posílení spolupráce s Veřejným ochráncem práv jako tzv. Gender Equality Body
10. posilování vztahů s veřejností (public relations) formou tiskových konferencí po jednání Rady, seminářů, konferencí, vystoupením v rozhlase a TV apod.

4.2 Druhé zasedání

Druhé zasedání Rady proběhlo dne 19. března 2010. Program zasedání:

1. Zahájení, schválení navrženého programu

2. Projednání předložených podnětů Výboru pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů
3. Projednání podnětů Výboru pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života
4. Informace zástupců/zástupkyň krajů o stavu rovných příležitostí žen a mužů v regionu - ústní informace zástupců a zástupkyň krajů.
5. Informace zástupců/zástupkyň nestátních neziskových organizací a sociálních partnerů o aktivitách organizací při prosazování rovných příležitostí žen a mužů ve společnosti
6. Různé

Na jednání byl usnesením schválen podnět Výboru pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů k financování zavedení standardů rovnosti žen a mužů do práce úřadů samosprávy. Schválen byl rovněž návrh na udělení statusu stálých hostů pracovníkům ministerstev, jejichž pracovní náplň tvoří problematika rovnosti žen a mužů (Gender Focal Point). Schválen byl i podnět Výboru pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života k potřebě řešit nerovné podmínky pro rodiče pobírající rodičovský příspěvek.

Zástupci a zástupkyň krajů dostali možnost informovat Radu o stavu rovných příležitostí žen a mužů v regionech. Představitelé a představitelky nestátních neziskových organizací a sociálních partnerů Radu informovali o aktivitách jednotlivých organizací při prosazování rovných příležitostí žen a mužů ve společnosti.

4.3 Třetí zasedání

Třetí zasedání Rady proběhlo dne 1. července 2010. Program zasedání:

1. Schválení programu
2. Informace o genderových materiálech projednávaných vládou
3. Analýza voleb z perspektivy rovnosti žen a mužů
4. Sexuální obtěžování ve vysokoškolském prostředí – výsledky výzkumu
5. Příprava nové strategie rovnosti žen a mužů
6. Mezinárodní aktivity, příprava projednávání 4. a 5. periodické zprávy CEDAW
7. Regionální aktivity pro prosazování rovnosti žen a mužů
8. Různé

Na jednání byly podány informace o materiálech Rady, které byly projednány vládou. Jednalo se o:

- a) Výroční zprávu o činnosti Rady za rok 2009, která byla vládě předložena k informaci dne 7. června 2010,
- b) Vyjádření České republiky k Seznamu problémů a otázek k posouzení pravidelných zpráv předložených Výborem pro odstranění diskriminace žen, které bylo vládou schváleno 7. června 2010,

- c) Souhrnnou zprávu o plnění Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže za rok 2009, která byla vládou schválena 14. června 2010,
- d) Doporučení Rady k Chartě měst a obcí, které vláda vzala na vědomí 31. května 2010.

Členky a členové Rady byli rovněž informováni o stavu projednávání návrhu změny volebních zákonů tak, aby stanovovaly minimální 30% podíl jak žen, tak mužů na kandidátních listinách. Návrh byl v květnu 2010 předložen vládě. Komise pro veřejné právo I – komise pro správní právo č. 2 Legislativní rady vlády návrh zákona projednala a usnesla se na vrácení předloženého návrhu předkladateli k dopracování pro namítaný rozpor s ústavním pořádkem České republiky. Podobný názor vyjádřilo i Grémium pro regulační reformu a efektivní veřejnou správu. Na základě těchto skutečností zpracovatel a předkladatel, tedy zmocněnec pro lidská práva, navrhl návrh zákona z jednání vlády stáhnout a v přípravě tohoto materiálu dále nepokračovat. Tento návrh byl Radou schválen.

5. Výbory Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

Při Radě jsou zřízeny čtyři Výbory, které se zabývají dílčími otázkami z oblasti působnosti Rady. Jedná se o tyto výbory:

5.1 Výbor pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů

Výbor pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí byl na návrh Rady zřízen dne 22. dubna 2009 k předkládání návrhů opatření směřujících k institucionálnímu zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů a koordinaci postupů v této oblasti.

V roce 2010 se Výbor sešel na dvou jednáních, dne 19. ledna a 2. prosince. Na jednáních Výbor schválil podněty Evropská charta za rovnost žen a mužů na úrovni života ve městech a obcích, Výzva z ESF pro úřady místní úrovně a Genderová rovnost ve vědě a výzkumu na úrovni odborných a poradních orgánů vlády a zřídil tři pracovní skupiny ke:

- kontrole plnění Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) v oblasti institucionálního zabezpečení,
- vytvoření praktické metodiky pro využívání gender mainstreamingu ve státní správě,
- monitoringu plnění čl. 20 směrnice 2006/54/ES a zajištění případné nápravy.

Podněty Výboru Evropská charta za rovnost žen a mužů na úrovni života ve městech a obcích a Genderová rovnost ve vědě a výzkumu na úrovni odborných a poradních orgánů vlády byly vládou ČR vzaty na vědomí (viz níže).

Usnesením vlády ČR ze dne 31. května 2010 č. 422, kterým vzala na vědomí Doporučení Rady k vyjádření podpory městům, obcím a krajům České republiky k přijetí Evropské charty za rovnost žen a mužů (dále Charta) vláda uložila zmocněnci pro lidská práva a ministru vnitra, aby s tímto usnesením seznámili představitele krajů, měst a obcí. Zmocněnec vlády pro lidská práva představitele krajů, měst a obcí o Chartě informoval v první polovině září 2010.

5.2 Výbor pro prevenci domácího násilí

Výbor pro prevenci domácího násilí se kromě přípravy koncepčních materiálů směřujících k prevenci domácího násilí podílí i na tvorbě podnětů a návrhů v oblasti boje proti násilí na ženách a proti obchodování s lidmi. Na práci Výboru se podílí zástupci a zástupkyně rezortů, neziskových organizací a nezávislí odborníci a odbornice.

V roce 2010 jednal Výbor ve třech termínech – 15. dubna, 14. září a 16. prosince. Hlavní činnost Výboru na těchto jednáních spočívala ve finálních úpravách návrhu Národního akčního plánu prevence domácího násilí na léta 2010 – 2015. Výbor rovněž zřídil pracovní skupinu pro institucionální řešení problematiky znásilnění, která by v roce 2011 měla pracovat na podnětu pro Radu k řešení institucionálních nedostatků v různých oblastech legislativní úpravy a praxe orgánů činných v trestním řízení v rámci stíhání trestného činu znásilnění. V budoucnu se předpokládá, že Výbor bude fungovat i jako orgán monitorující plnění úkolů plynoucích z Národního akčního plánu prevence domácího násilí.

5.3 Výbor pro sladování pracovního, soukromého a rodinného života

Výbor pro sladování pracovního, soukromého a rodinného života se v roce 2010 sešel celkem čtyřikrát, a to 9. února, 14. března, 2. září a 29. listopadu. Výbor je složen z odborníků a odborníků, kteří se zabývají otázkami souvisejícími se sladováním pracovního, soukromého a rodinného života, a to jak z veřejné správy, tak z oblasti neziskového sektoru. Jsou zde zastoupeny odbornice a odborníci z některých ministerstev, zástupci a zástupkyně krajů a obcí, profesních organizací, jako je Asociace mediátorů či z nestátní neziskových organizací, jako např. Síť mateřských center, o.s., Gender Studies, o.p.s. či Liga otevřených mužů, o.s., atd.

Výbor měl dvě pracovní skupiny, a to skupinu LEGATO, která se zabývala zejména legislativou v oblasti aktivního otcovství. Tato pracovní skupina se zabývala možnostmi zavedení otcovské, daňovým zvýhodněním zaměstnavatelů poskytujících svým zaměstnankyním a zaměstnancům flexibilní formy práce apod. Druhá pracovní skupina s názvem Koncepce rodinné politiky se zabývala zejména předškolní péčí o děti, rodičovským příspěvkem atd.

Podstatnou část své činnosti věnoval Výbor v roce 2010 otázce tzv. časových kont pro rodiče, kteří pobírají rodičovský příspěvek. Výbor zpracoval podnět pro Radu vlády pro rovné příležitosti žen a mužů, jenž se týkal zavedení časových kont namísto dosavadního omezení možnosti návštěvy dítěte v mateřské škole, bez toho, aby rodič ztratil nárok na rodičovský příspěvek. V tomto doporučení byl obsažen návrh na časové konto v trvání 80 hodin měsíčně, což mělo umožnit rodičům čerpajícím rodičovský příspěvek větší flexibilitu při sladování pracovního, soukromého a rodinného života. Doporučení bylo prostřednictvím Elektronické knihovny Úřadu vlády předloženo do vnějšího připomínkového řízení, kde se sešlo mnoho zásadních i doporučujících připomínek, jejichž ústní vypořádání se uskutečnilo 2. července 2010. V návaznosti na vznesené připomínky došlo ke značnému přepracování materiálu.⁷

⁷ Zásadní změnou bylo zejména to, že časové konto v trvání 80 hodin měsíčně bylo nahrazeno 25 hodinami týdně, což se ukázalo jako varianta, která je flexibilnější a lépe odpovídající původnímu záměru podnětu.

Před předložením materiálu vládě však proběhly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a byla ustavena nová vláda. Materiál byl proto znovu předložen do připomínkového řízení v lednu 2011 a na základě jeho výsledků bylo rozhodnuto zmocněnkyní pro lidská práva toto doporučení ve stávající podobě vládě nepředkládat.⁸

5.4 Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice

Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů se v roce 2010 sešel na třech jednáních – ve dnech 11. února, 21. dubna a 8. listopadu. Na jeho činnosti se kromě zástupců a nestátních neziskových organizací, akademické obce a rezortů účastní i politické strany, kdy se předpokládá účast jednoho zástupce a jedné zástupkyně z každé strany.

V první polovině roku se Výbor věnoval dokončování prací na návrhu legislativních změn, které měly zajistit pro volby do Poslanecké sněmovny, krajských zastupitelstev a zastupitelstva hlavního města Prahy minimální 30 % podíl jak žen, tak mužů na kandidátních listinách.

Na jednání Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů dne 1. července 2010 Rada Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice pověřila, aby vyhodnotil legislativní proces i s ohledem na analýzu voleb do Poslanecké sněmovny PČR a zpracoval novou strategii pro prosazování rovného zastoupení žen a mužů v zastupitelských sborech. Na jednání Výboru dne 8. listopadu 2010 byla místopředsdkyní Výboru Janou Smiggels Kavkovou prezentována analýza výsledků senátních a komunálních voleb z pohledu vyrovnaného zastoupení žen a mužů. Z analýzy mimo jiné vyplynulo, že zatímco podíl nominovaných žen do senátních voleb od roku 2006 klesá (v roce 2004 ženy tvořily 19 % kandidátek a kandidátů, v roce 2006 rovněž 19 %, v roce 2008 již jen 17 % a v roce 2010 jejich zastoupení mezi kandidujícími kleslo na 16 %), počet zvolených senátorek naopak stoupá. Výbor se na jednání rovněž zabýval základními východisky pro budoucí strategii pro prosazování rovného zastoupení žen a mužů v zastupitelských sborech.

6. Výstupy

Na internetu na webových stránkách Úřadu vlády ČR je dostupná stránka Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů.⁹ Jsou zde informace o činnosti Rady a jejích výborů, jejich členech a členkách, záznamy z jednání Rady a výborů, dokumenty týkající se Rady a výborů (např. statut, jednací řád, plán práce, relevantní usnesení vlády).

6.1 Materiály předložené vládě

Rada v roce 2010 předložila vládě tři doporučení:

⁸ V připomínkovém řízení se ukázalo, že Ministerstvo práce a sociálních věcí připravuje návrh zákona, který uvolňuje podmínku maximálního možného počtu hodin, které může dítě navštěvovat mateřskou školu, aby jeho rodič neztratil nárok na rodičovský příspěvek. Dle návrhu Ministerstva práce a sociálních věcí budou moci děti od dvou let navštěvovat mateřskou školu či jiné obdobné zařízení bez omezení a jejich rodiče nárok na rodičovský příspěvek neztratí. Děti do dvou let budou moci navštěvovat mateřskou školu v rámci časového konta 46 hodin měsíčně.

⁹ Blíže viz <http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rada-pro-rovne-prilezitosti/uvod-29829/>

- a) vyjádření podpory městům, obcím a krajům k přijetí Evropské charty za rovnost žen a mužů na úrovni života ve městech a obcích
- b) doporučení k potřebě řešit téma genderové rovnosti v oblasti výzkumu, vývoje a inovací v rámci činnosti Rady pro výzkum, vývoj a inovace
- c) doporučení k přijetí Národního akčního plánu prevence domácího násilí (NAP DN).

První z uvedených doporučení bylo vládou schváleno usnesením ze dne 31. května 2010 č. 422, druhé vzato na vědomí usnesením vlády ze dne 19. ledna 2011 č. 57 a NAP DN byl předložen na jednání vlády dne 27. října 2010, avšak předsedou vlády byl stažen z programu jednání a vrácen Výboru pro prevenci domácího násilí k dopracování dle připomínek poradce předsedy vlády pro lidská práva a zahraniční politiku. Přepřacovaný materiál byl vládou schválen usnesením vlády ze dne 13. dubna 2011 č. 262.

Rada v roce 2010 předložila vládě další dva materiály nelegislativní povahy:

- a) Vyjádření České republiky k otázkám Výboru pro odstranění diskriminace žen – kontrolního orgánu Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen. Tento materiál byl schválen usnesením vlády ze dne 7. června 2010 č. 444.
- b) Souhrnnou zprávu o plnění Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže v roce 2009, včetně Aktualizovaných opatření Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže. Materiál byl schválen dne 14. června 2010 usnesením vlády č. 464

Rada v roce 2010 předložila vládě pro informaci tyto dva materiály:

- a) Výroční zprávu Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů za rok 2009
- b) Zprávu ze zasedání Rady EU pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (EPSCO), Brusel, 30. listopadu 2009.

Tabulka 3 Materiály předložené vládě

Druh výstupu	Počet celkem	Vláda		
		Vzala na vědomí	Schválila usnesením	Odmítla
Zpráva pro vládu				
Zpráva pro mezinárodní instituce				
Informace pro vládu ČR	2			
Návrh nelegislativních opatření	5	1	4	
Návrh legislativních změn				
Připomínky k návrhu zákona ¹⁰				
Jiný - uveďte				

¹⁰ Připomínky k materiálům nelegislativní i legislativní povahy (včetně zákonů) předkládaných na jednání vlády pravidelně zpracovává oddělení rovnosti žen a mužů.

6.2 Osvětová a vzdělávací činnost

Z hlediska mediálních aktivit předseda i místopředseda Rady a někteří další členové a členky Rady vystoupili k problematice rovných příležitostí žen a mužů v televizi či rozhlasu, zúčastnili se konferencí, seminářů a besed, poskytli rozhovory novinářům, zveřejnili články v tisku a vystupovali na tiskových konferencích.

Veřejné výstupy Rady, stejně tak jako jejích poradních orgánů, jsou k dispozici na internetových stránkách vlády.¹¹

Oddělení rovnosti žen a mužů v říjnu 2010 spoluorganizovalo ve spolupráci s nestátní neziskovou organizací Fórum 50 % a Velvyslanectvím Spojeného království neformální setkání českých poslankyň a zahraničních diplomatek, pod záštitou velvyslankyně Spojeného království v ČR Sian MacLeod. Cílem odpolední akce bylo společně diskutovat problematiku nízkého zastoupení žen v politice a možnosti jeho zvýšení. Na britské velvyslanectví dorazilo přibližně dvacet poslankyň ze všech pěti poslaneckých klubů. Z poslanecké Stálé komise pro rodinu a rovné příležitosti se setkání zúčastnily Vlasta Bohdalová (ČSSD), Jitka Chalánková (TOP 09), Gabriela Hubáčková (KSČM), Lenka Kohoutová (ODS), Vladimíra Lesenská (ČSSD), Soňa Marková (KSČM) a Karolína Peake (VV). Kromě českých poslankyň o postavení žen v politice a diplomacii diskutovaly i velvyslankyně Austrálie, Belgie, Egypta, Finska, Gruzie, Jihoafrické republiky, Kanady, Rumunska, Srbska a Švédska.

Krátké projevy přednesly britská velvyslankyně Sian MacLeod, poslankyně Vlasta Bohdalová a velvyslankyně Jihoafrické republiky Celia-Sandra Botha. Zdravici zaslala Theresa May, britská ministryně vnitra. Vlasta Bohdalová zároveň představila svůj záměr založit v rámci Poslanecké sněmovny ženský klub. Ředitelka sekretariátu Rady vlády ČR pro rovné příležitosti žen a mužů, Pavla Špondrová, na setkání uvedla: "Zvyšující se zastoupení žen v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky je odrazem vyšší poptávky po ženách - političkách v české společnosti. Sekce pro lidská práva považuje za potřebné vhodnými prostředky vyšší účast žen v politice podporovat. Nemalou roli mohou jistě sehrát i setkání a akce podobné té dnešní, které napomáhají k vytváření neformálních komunikačních sítí napříč politickým spektrem. Tato i další opatření (např. vnitrostranická diskuse nebo podpora kandidatury žen) by měla postupně otevřít cestu k proměně politiky ze světa převážně maskulinního ve svět určený jak pro muže, tak i pro ženy."

Dne 13. prosince proběhl v prostorách informačního centra Úřadu vlády ve Vladislavově ulici v Praze seminář věnovaný rozdílným v odměňování žen a mužů, jež organizovalo oddělení rovnosti žen a mužů. Seminář byl určen především pracovníkům a pracovnícím na pozici gender focal point na jednotlivých rezortech. S příspěvky vystoupili odborníci a odbornice na tzv. gender pay gap, PhDr. Alena Křížková, Ph.D. z oddělení gender a sociologie, Sociologického ústavu Akademie věd ČR, Mgr. Marek Řezanka z Českého statistického úřadu, RNDr. Vladimír Smolka, ředitel společnosti TREXIMA, spol. s r.o., která má na starost zpracovávání „Informačního systému o průměrném výdělku“, Ing. Olga Francová z odboru koncepčního a institucionálního ÚV ČR, který má ve své gesci evropskou agendu a JUDr. Lucia Zachariášová z oddělení rovnosti žen a mužů ÚV ČR.

¹¹ Blíže viz <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=166>

7. Rozdělení dotací

Netýká se Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů.

8. Zahraničí

Zahraniční aktivity v oblasti rovnosti žen a mužů, zejména zapojení České republiky do činnosti v rámci OSN, Rady Evropy a EU, zajišťuje vzhledem k mezivládní povaze této činnosti sekretariát Rady, tedy oddělení rovnosti žen a mužů. Rada prostřednictvím svého sekretariátu navázala kontakty se sítí institucí zabývajících se rovností žen a mužů v Evropské unii a rozšířila spolupráci s Evropským institutem pro rovnost žen a mužů (agentura EU se sídlem ve Vilniusu).

Ve dnech 1. – 12. března 2010 proběhlo v New Yorku 54. zasedání Komise OSN pro postavení žen (Commission on the Status of Women). Tématem zasedání byla reflexe implementace Pekingské akční platformy, přičemž důraz byl kladen na sdílení zkušeností a výměnu dobré praxe v oblasti překonávání stávajících překážek při naplňování cílů Pekingské akční platformy a výsledků 23. mimořádného zasedání Valného shromáždění OSN. Na plenárním jednání Českou republiku zastupoval Czesław Walek, náměstek ministra pro lidská práva, který ve svém projevu¹² zdůraznil roli Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů při prosazování rovnosti žen a mužů v České republice a také připomněl, že aktivní podpora genderové rovnosti je jednou z priorit vlády ČR. Zasedání Komise se rovněž zúčastnila pracovnice oddělení rovnosti žen a mužů.

V roce 2010 se oddělení rovnosti žen a mužů věnovalo přípravě a obhajobě Čtvrté a páté periodické zprávy České republiky o naplňování Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen. Zpráva byla projednána Výborem OSN pro odstranění diskriminace žen v Ženevě dne 14. října 2010, za účasti české delegace, včetně vedoucí oddělení rovnosti žen a mužů. Výbor uvítal pozitivní kroky, které byly učiněny, především přijetí tzv. antidiskriminačního zákona, rozšíření působnosti veřejného ochránce práv a opatření, která Česká republika přijímá při potírání násilí na ženách. Připomínky Výboru po jednání shrnuté v tzv. Závěrečných doporučeních se soustředily např. na otázky viditelnosti Úmluvy, ochranu práv soudy, dočasná zvláštní opatření, stereotypy, násilí na ženách, účast žen na politickém a veřejném životě, zaměstnání, zdravotnictví či sociální vyloučení některých skupin žen. Oddělení rovnosti žen a mužů v průběhu roku 2011 předloží vládě souhrnnou zprávu o Závěrečných doporučeních Výboru, kde rovněž navrhuje možné postupy, díky kterým je možné v konkrétních podmínkách České republiky doporučení Výboru naplňovat. Závěrečná doporučení Výboru České republiky¹³, stejně jako ostatní relevantní dokumenty jsou dostupné na internetových stránkách vlády ČR.¹⁴

¹² Text projevu je dostupný na

http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing15/general_discussion/Czech%20Republic.pdf

¹³ Blíže viz CEDAW, Concluding observations of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women. [online] [cit. 2010-07-04] URL: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/zmocnenec-vlady-pro-lidska-prava/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/cedaw/concluding_observations_47th_Session_ENG.pdf>.

¹⁴ Blíže viz ÚŘAD VLÁDY, *Obhajoba CEDAW 2010*. [online] [cit. 2010-07-04] URL: <<http://www.vlada.cz/cz/ppov/zmocnenec-vlady-pro-lidska-prava/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/cedaw/priprava-obhajoby-cedaw-2010-70235/>>.

Na půdě Rady Evropy se oddělení rovnosti žen a mužů dvakrát ročně účastní jednání Řídícího výboru Rady Evropy pro rovnost žen a mužů (CDEG), který je hlavním pracovním orgánem Rady Evropy pro otázky rovnosti žen a mužů.

Oddělení rovnosti žen a mužů se v roce 2010 rovněž podílelo na činnosti Evropského institutu pro rovnost žen a mužů, a to konkrétně na činnosti Expertního fóra, kde je Česká republika zastupována vedoucí oddělení rovnosti žen a mužů Pavlou Špondrovou. O činnosti Evropského institutu pro rovnost žen a mužů jsou členky a členové Rady prostřednictvím oddělení rovnosti žen a mužů informováni. Oddělení rovnosti žen a mužů se rovněž pravidelně účastní jednání tzv. Gender Equality Bodies (orgánů pro rovnost žen a mužů), kde zastupuje Českou republiku.

Sekretariát se v roce 2010 zapojil do celoevropské kampaně zaměřené na problematiku rozdílů v odměňování žen a mužů (Gender Pay Gap Campaign 2010). Záštitu nad kampaní přijala Viviane Reding, místopředsedkyně Evropské komise a komisařka pro spravedlnost, základní práva a občanství. V rámci této kampaně sekretariát zprostředkovával informace všem zájemcům (médiím a veřejnosti) a distribuoval materiály zaslané Evropskou komisí.

9. Výdaje v Kč za sledovaný rok

Náklady na činnost oddělení rovnosti žen a mužů, a v tomto rámci na činnost Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů byly v roce 2010 hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády. Jak již bylo uvedeno, funkci sekretariátu Rady vykonává oddělení rovnosti žen a mužů v rámci své běžné agendy. Náklady na činnost samotné Rady není možné vyčíslit odděleně od nákladů na činnost oddělení. Úřad vlády prostřednictvím běžných provozních výdajů hradil platy zaměstnanců a zaměstnankyň, povinné pojistné, spotřebu materiálu pro administrativní činnost, výpočetní techniku, telefony apod. bez účetního rozlišení, zda šlo o činnost ve prospěch Rady nebo Úřadu vlády. Jednání Rady (i jejích výborů a pracovních skupin) se konala v zařízeních Úřadu vlády.

Členky a členové Rady nemají dle čl. 10 odst. 2 Statutu Rady nárok na odměnu za výkon funkce, jedná se o čestnou funkci.

Tabulka 4 Výdaje v Kč za sledovaný rok

Položka		Částka (v Kč) ¹⁵
Mzdy a platy zaměstnanců		1481165
Povinné pojistné		500341
Výdaje na tuzemské služební cesty		0
Výdaje na zahraniční služební cesty		139825,12
Odměny členům PPOV (ne zaměstnancům sekretariátu)		0
Cestovné členů, případně expertů		0
Externí zakázky sledované podle PPOV celkem		0
z toho	OON – DPP	0
	OON – DPČ (včetně povinného pojistného)	0
	fakturované (včetně překladů)	0
Telefony		30074,40

¹⁵ Informace čerpány z podkladů zaslaných příslušnými organizačními útvary Úřadu vlády.

Pohoštění celkem		2036,14
z toho	Limit pro sekretariát	2036,14
	Mimo limit sekretariátu	0
Polygrafické služby		18217,46
Jiné přímo zjistitelné výdaje (uveďte mimo tabulku)		0
CELKEM		2173695,26

Tabulka 5 Počet zaměstnanců sekretariátu k 31. 12. 2010

		Na částečný úvazek
Platová třída 15	1	-
Platová třída 14	3	-
Celkem	4	-

Tabulka 6 Předpokládané výdaje v Kč za rok 2011

Položka		Částka (v Kč)¹⁶
Mzdy a platy zaměstnanců		1020000
Povinné pojistné		345000
Výdaje na tuzemské služební cesty		0
Výdaje na zahraniční služební cesty		140000
Odměny členům PPOV (ne zaměstnancům sekretariátu)		0
Cestovné členů, případně expertů		0
Externí zakázky sledované podle PPOV celkem		0
z toho	OON – DPP	0
	OON – DPČ (včetně povinného pojistného)	0
	fakturované (včetně překladů)	0
Telefony		30000
Pohoštění celkem		2000
z toho	Limit pro sekretariát	2000
	Mimo limit sekretariátu	0
Polygrafické služby		220000
Jiné přímo zjistitelné výdaje (uveďte mimo tabulku)		0
CELKEM		1757000

10. Plán činnosti Rady na rok 2011

Z důvodů uvedených v kapitole 4. Přehled činnosti nebyl plán činnosti Rady na rok 2011 schválen ani projednán.

Sekretariát Rady vypracoval následující návrh plánu činnosti Rady na rok 2011 s tím, že tento návrh bude Radou projednán na jejím nejbližším jednání:

1. vyhodnocení činnosti Výborů Rady a projednání připravovaných podnětů;

¹⁶ Jedná se o předpokládaný výhled výdajů vycházející z výdajů z předchozího roku a z organizačních změn sekretariátu Rady.

2. diskuse o postavení a dalším fungování Výborů Rady;
3. vyhodnocení stávajícího Statutu a Jednacího řádu Rady a Statutů Výborů Rady, v návaznosti na vyhodnocení příprava novelizovaného znění dokumentů;
4. vyhodnocení Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí žen a mužů a návrhy nových opatření, podrobné projednání a vyhodnocení opatření na dílčích úsecích a Zprávy o rovnosti žen a mužů v roce 2010 v České republice;
5. pokračování v posilování spolupráce s Evropským institutem pro rovnost žen a mužů (agentura EU) se sídlem ve Vilniusu;
6. pokračování v posilování spolupráce s Veřejným ochráncem práv jako tzv. Gender Equality Body;
7. koordinace plnění úkolů vyplývajících z Národního akčního plánu prevence domácího násilí na léta 2011-2014 v součinnosti s Ministerstvem vnitra a předsedou vlády;
8. řešení otázky role mužů v prosazování rovnosti žen a mužů;
9. projednání zprávy o Závěrečných doporučeních Výboru pro odstranění diskriminace žen a navržení možných postupů k naplňování doporučení tohoto Výboru;
10. posilování vztahů s veřejností (public relations) formou tiskových konferencí po jednání Rady, seminářů, konferencí, vystoupení v rozhlase a TV apod.;
11. další činnost v souvislosti s aktuálními otázkami.

Výroční zpráva za rok 2010 nebyla Radou, z důvodu neobsazení postu předsedy či výkonného místopředsedy a tedy nemožností nové členy a členky Rady jmenovat a její jednání svolat, projednána. Byla však zbývajícím členkám a členům zaslána k informaci.